

Korondi Ibolya

Bankrendszer. A Jegybank kitüntetett szerepe

A követelménymodul megnevezése:

Bankszakmai feladatok (banki termékek, banküzem, bankpiacok)

A követelménymodul száma: 2012-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-001-50

BANKRENDSZER

A gazdasági és pénzügyi folyamatok lebonyolítására különböző pénzügyi intézmények működhetnek egyidejűleg. Egy ország **pénzügyi intézményeinek összességét bankrendszernek nevezzük**. Tágabb értelemben a bankrendszer az intézmények együttesén túl magában foglalja azoknak a rendezési elveknek, szabályoknak az összességét is, amelyek meghatározzák egy adott országban a bankok tevékenységét, működését, felügyeletét, egymás közötti viszonyait, kapcsolataikat. A fejlett bankrendszer az egyik alapfeltétele a jól működő gazdaságnak.

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

1. Tudta-e, hogy...

- a **bank** szó az olasz **banco** szóból ered, amelynek eredeti jelentése **pénzváltó pult** volt?
- az ókori Babilonban a **magánbetéteket gabona formájában őrizték** a királyi raktárházakban, melyeket a bankok legkorábbi őseinek tekinthetünk?
- Fáy András nevéhez kötődik az első magyarországi hitelintézet, a **Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület** megalapítása 1839-ben?
- Magyarországon az **első bank** 1841-ben kezdte meg működését **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank** néven?
- a Magyar Nemzeti Bankot 1924-ben alapították, és **első elnöke** dr. Popovich Sándor volt?

2. Tudta-e, hogy...

- a forint a középkor leghíresebb aranyérméi közé tartozott. Az **aranyforint** nevét **Firenze városról nyerte**, ahol 1252 óta vertek aranypénzt. A firenzei aranyforintok bevezetésében Magyarország az elsők között volt. Károly Róbert az 1320-as évek elején honosította meg Magyarországon az arany pénzeket, melyek értékükben, súlyukban, finomságukban, sőt éremképükben is hűen követték a mintául szolgáló firenzei aranyat, a **fiorino d'oro**. Elsőként **Nagy Lajos „magyarította” az éremképet**, Szent László képét verette az aranyforintra. A forint nevet 1892-ig rendszeresen használták. A II. világháború után, 1946. augusztus 1-jén vezették be ismét – az 1945–1946 évi hiperinflációt követően – a pengő helyett a forintot.

3. Simor András jegybankelnök fizetése

A kabinet tárgyalta az Európai Központi Bank (EKB) állásfoglalását, miszerint biztosítani kell, hogy az MNB munkavállalóinak javadalmazására vonatkozó jogszabályok bármely módosításáról a jegybankkal együttműködésben szülessen döntés. **A kormány maximálná az MNB – és a PSZÁF – elnökének fizetését**, akik a bruttó nemzetgazdasági átlagkereset tízszeresénél nem kereshetnének többet. A jelenleg több, mint 8 millió forintot kereső Simor András jegybankelnök fizetése havonta a 2 millió forintot sem érné el, mivel a havi bruttó keresetek nemzetgazdasági átlaga tavaly 199.775 forint volt." Szijjártó Péter azt mondta, hogy a kabinet továbbra is elkötelezett a valós közteherviselés, a kölcsönös felelősségvállalás megteremtése mellett, és ezzel összeegyeztethetetlen, hogy a Magyar Nemzeti Bank elnöke a magyar átlagkereset negyvenszeresét keresse havonta, a fizetése pedig több mint duplája legyen az amerikai jegybankelnök fizetésének. Hozzátette ugyanakkor, hogy a kormány működése során minden hazai jogszabályt, valamint európai uniós normát, előírást betart.

(Forrás: www. HVG.hu. 2010. július 14. szerda, 16:03)

Brüsszel egyelőre csak információt kér az országtól a jegybank elnökének fizetését havi kétmillió forintban korlátozó törvény kapcsán. A kormánynak október elsejéig van lehetősége válaszát a bizottsághoz eljuttatni.

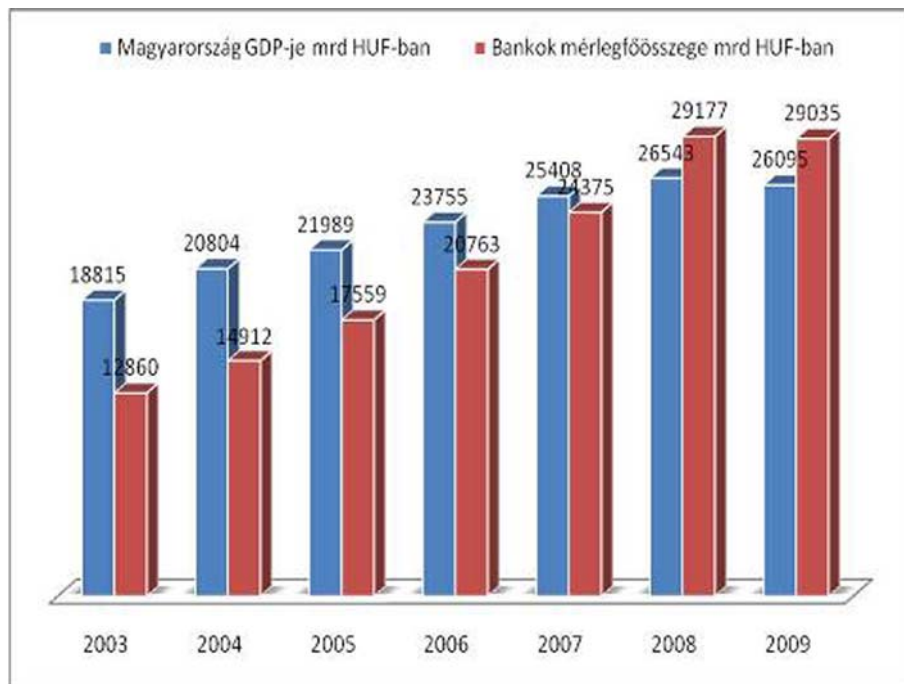
(Forrás: www. Tőzsdefórum. hu 2010. 09. 8. 16:10)

1. ábra. II. Mátyás (1608–1619) korabeli aranyforint

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Hazánkban a Pénzügyi törvényt felváltó, a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény határozza meg a bankrendszer működésének speciális jogi kereteit. A pénzügyi intézmények összességét bankrendszernek, a **bankrendszer vagyonát** a bankrendszer **mérlegfőösszegének** hívjuk.

2. ábra. Magyarország GDP-jének és a bankok mérlegfőösszegének alakulása

A banknak, mint speciális vállalkozásnak lételemé az iránta meglévő bizalom. Az őt körülvevő társadalmi közeg szereplőiben, a vállalkozásokban, a lakosságban és a tevékenységét szabályozó hatóságokban kialakult **bizalom élteti a bankrendszert**. Ez teszi lehetővé, hogy a bank saját tőkájének tíz-, tizenkétszeresét is kölcsönvegye.

Az egész bankrendszer működése az ügyfelek és a bankok **kölcsönös bizalma** nélkül elképzelhetetlen. Egy hitelintézet bukásának az egész nemzetgazdaságot érintő, súlyos következményei lehetnek, s ezért minden országnak érdekében áll, hogy megőrizze **bankrendszere stabilitását, a hitelintézetek iránti bizalmát**.

A pénzügyi intézmények közül a bankok a pénzforgalom lebonyolítása mellett hitelműveleteikkel képesek pénzt (számlapénzt) teremteni, míg a többi intézmény nem teremthet pénzt. A bankok szerepét, feladatait, a gazdálkodó ügyfelekkel meglévő kapcsolataikat figyelembe véve beszélhetünk **egyszintű és kétszintű bankrendszerről**.

Az **egyszintű bankrendszerben** a központi bank (jegybank) bizonyos feladatokat kizárólagossággal lát el, pl. bankjegykibocsátás, hitelnyújtás, valuta- és devizagazdálkodás, fizetési forgalom lebonyolítása. A jegybank közvetlen kapcsolatot tart fenn a gazdálkodó szervezetekkel, részükre számlát vezet, hitelt folyósít, fizetéseiket lebonyolítja. Emellett szakosított pénzüzetek működnek meghatározott ügyfélkör kiszolgálására ill. bizonyos tevékenységi területeken, így lakossági bankügyekre, külkereskedelemre, beruházásra.

Kétszintű bankrendszerben a központi banknak nincs közvetlen kapcsolata a gazdálkodó szervezetekkel, közvetlenül csak a bankrendszer második szintjén elhelyezkedő kereskedelmi bankokkal és pénzüzetekkel áll kapcsolatban. A gazdálkodó egységekkel a kapcsolatot a kereskedelmi bankok és pénzüzetek tartják. A jegybank a monetáris szabályozás eszközeivel befolyásolja a kereskedelmi bankok tevékenységét.

3. ábra. A Magyar Nemzeti Bank épülete¹

Akár egyszintű, akár kétszintű bankrendszerrel rendelkezik, **jegybank** minden országban található.

---

¹ Forrás: <http://hu.wikipedia.org/MagyarBank.JPG> 2010.07.20.

A történelmi fejlődés alakította ki az egyszintű és kétszintű bankrendszert. Magyarországon a bankrendszert 1948. és 1987. között – a szovjet minta alapján a szocialista országokban kialakult – egyszintűség jellemezte, melyet 1987. január 1-jével alakítottak kétszintűvé. Ettől kezdve a **központi bank**, a Magyar Nemzeti Bank: – **MNB** – kizárólag a kereskedelmi bankokkal állhat kapcsolatban és a vállalatok számára banki tevékenységet nem folytathat.

A kétszintű bankrendszerben a jegybanknak kitüntetett szerepe van.

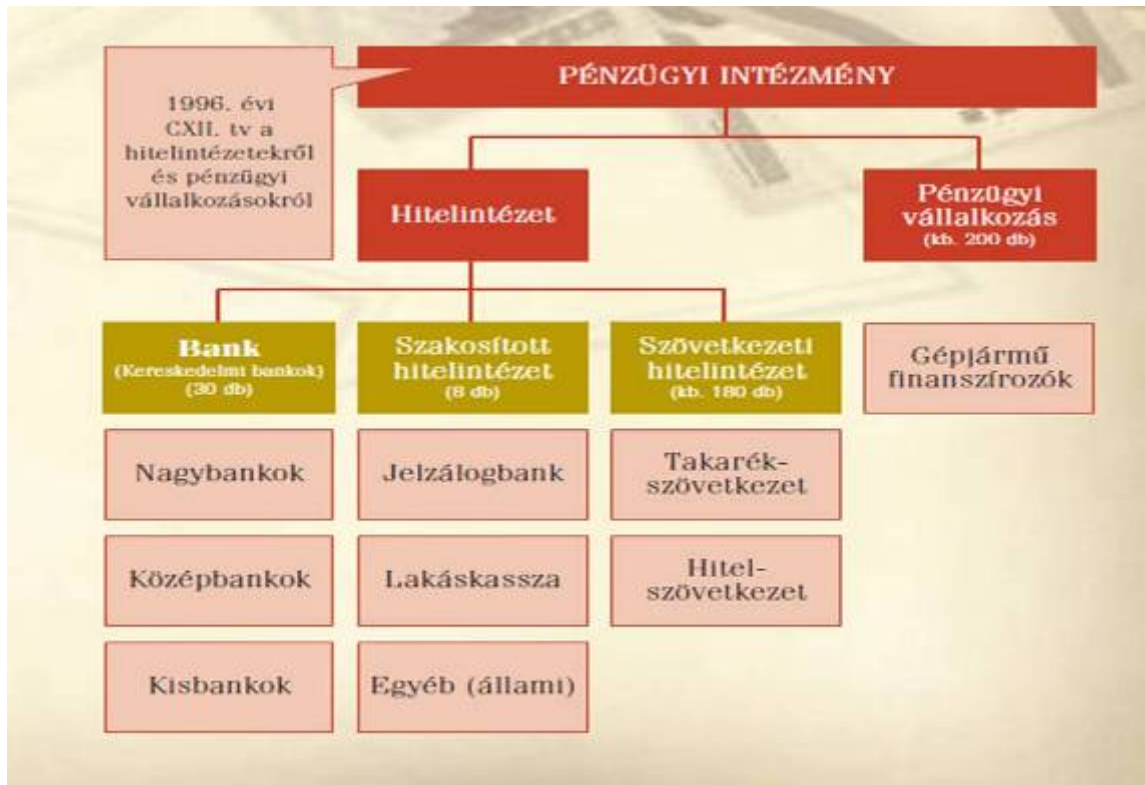
A kétszintű bankrendszer 1987. évi kialakításának körülményei, szabályainak kialakulatlansága és állandó módosulása, továbbá a gazdaság helyzetének radikális változása a 90-es években válságos helyzetet idézett elő a bankoknál. Az 1992. évi hitelkonszolidáció keretében a bankok "rossz" minősítésű hiteleiket 20 éves lejáratú államkötvényekre cserélhették. Később az erre vonatkozó módosított megoldás az ún. bankkonszolidáció és adóskonszolidáció keretében nyolc bankot tőkejuttatásban részesített az állam. A konszolidációs szerződések után a bankoktól elvárták, hogy a későbbiekben fokozott gondossággal foglalkozzanak a hiteladósokkal, építsék ki a kockázatok mérésének, kezelésének rendszerét, a rossz hitelek kezelésére külön szervezetet hozzanak létre. A befektetési korlátozások fokozatos leépítése lehetővé tette, hogy a magyar bankok univerzális banktevékenységet folytathassanak.

A kétszintű bankrendszer kialakulása szükségessé tette a **bankfelügyelet** működését, valamint a **Magyar Bankszövetség**, a bankok szakmai érdekképviseleti szervezetének létrehozását, melynek egyik alapvető feladata a tagjait érintő szakmai érdekek képviselete és érvényesítése harmadik személlyel szemben; a szakmai álláspontok kialakítása, és tagjainak – többek között – a bankok és bankcsoportok piaci helyzetéről szóló információval való ellátása.

A lakosság, a vállalkozások, a nonprofit intézmények és az állam közötti pénz- és tőkeáramlás közvetítői igényét kielégítő **bankrendszer legfőbb szereplői a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások**. Egyúttal a pénzügyi termékek és szolgáltatások legfontosabb forgalmazói is a **hitelintézetek** (kereskedelmi bankok, takarékszövetkezetek, jelzálogbankok) és **pénzügyi vállalkozások** (befektetési bankok, brókerek, dealerek, egyéni alkuszok). A pénzügyi közvetítés sajátos szereplői az intézményi befektetők, amelyek összegyűjtik lényegében a háztartások, magánszemélyek és kisebb pénzügyi szereplők megtakarításait és alapok, illetve más kollektív befektetési formák keretében kezelik.

A hitelintézetek **denominációs transzformációt** végeznek, amikor a betétesektől összegyűjtött, jellemzően kis összegű betétekből álló megtakarításokat a hitelfelvevők igényeinek megfelelő, jóval nagyobb összegű hitelekkel alakítják, és kiközvetítik azoknak, akiknek többlet finanszírozási igényük van. **Lejárat transzformációt** hajtanak végre, amikor a bank a rendelkezésre bocsátott rövid lejáratú likvid betéteket hosszabb lejáratú illikvid hitelekkel alakítja át. (A hitelt nem kell lejárat előtt visszafizetni).

Minőségi transzformációról beszélünk, amikor a bank az általa meghirdetett projektek kockázatát más minőségű saját kockázattá alakítja át. A betéteseknek nem a banki projektekkel szemben, hanem a bankkal szemben keletkezik követelése. A bank a betétesekhez képest többlet információval rendelkezik az egyes projektekről, s az ügyletek nagy száma miatt diverzifikálni tudja a portfólióját. Jobb kockázat-hozam jellemzőkkel rendelkező eszközt ajánl, mintha a hitelportfólió elemeit vásárolnák meg.

4. ábra. A pénzügyi intézmények

Napjainkban a pénzügyi piacrendszer szereplőinek és tevékenységének összefonódása rendkívüli méretet öltött, a **globalizáció** eredményeként tulajdonképpen egy teljes körű szolgáltatást nyújtó piactér jött létre. A bankok értékpapírokat, biztosítási termékeket is forgalmazznak, a biztosítási piac szereplői banki termékeket, szolgáltatásokat és értékpapírokat is kínálnak.

A hazai **bankrendszer jövője** nem függetleníthető a nemzetközi felvásárlási és fúziós folyamatoktól, valamint Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozásától. Egyrészt a hazai bankfúziók szinte minden esetben nemzetközi bankfúziók vetületei. Másrészt az EU szabályozás értelmében az unió bármely tagországában működési engedéllyel rendelkező hitelintézet mindegyik tagországban, bármilyen formában nyújthat szolgáltatást. Ennek egyetlen feltétele, hogy a fogadó ország felügyeleti szervezeténél a bank regisztráltassa szándékát. Mivel a nyugat-európai bankok profitrése alacsonyabb, mint a hazai bankoké, az amúgy is túlbanksodott – a magyar bankpiac méretéhez képest igen sok szereplős – piacon változással lehet számolni, mely akár versenyt fokozó hatású is lehet.

A JEGYBANK SZERVEZETE

A **Magyar Nemzeti Bank** (továbbiakban **MNB**) sajátos részvénytársaság. Az MNB egyetlen, 10 milliárd forint névértékű részvénye az állam tulajdonában van és az államot, mint tulajdonost a pénzügyminiszter képviseli. A cégjegyzékbe nem kell bejegyezni, és a részvénytársaság elnevezést a cégnevében nem kell feltüntetni. Nem profitorientált társaság, de adott évi tevékenysége lehet nyereséges vagy veszteséges.

Az MNB szervei

- Közgyűlés
- Monetáris tanács
- Igazgatóság
- Felügyelőbizottság

A **közgyűlést**, a részvényesek fórumát évente egy alkalommal hívják össze. Feladata az alapszabály megállapítása és módosítása, az alap- és tartaléktőke meghatározása, a mérleg, a vagyon- és eredménykimutatás megállapítása, az éves nyereség felosztása, továbbá az igazgatóság választott tagjai és a könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása, valamint az elnök, az alelnökök, a monetáris tanács, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjai és a könyvvizsgáló díjazásának megállapítása. Az alapszabályt ill. annak módosítását az Országgyűlésnek be kell mutatnia.

A **monetáris tanács** a monetáris politika irányító szerve. Tagjai az MNB elnöke (egyben a monetáris tanács elnöke is), az alelnökök, és a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök által kinevezett a pénzügyi szakemberek. A monetáris tanács feladata az MNB éves monetáris politikai irányelveinek meghatározása, az árfolyam-politikával kapcsolatos jegybanki álláspont kidolgozása, a jegybanki politika eszközeinek jelentősebb változtatása. Az ülésekre tanácskozási joggal a kormány képviselőit meg kell hívni.

Az MNB legfőbb monetáris politikai irányító szerve a **monetáris tanács**. A 2007. júliusától érvénybe lépett szabályok szerint a monetáris tanács legalább öt-, legfeljebb hét tagú testület. Tagjai: az MNB elnöke, mint a monetáris tanács elnöke; az MNB elnöke által javasolt egy alelnök; további tagok, akiket hat évre a köztársasági elnök nevez ki. Ez utóbbiak esetében négy fő kinevezésére az MNB elnöke tesz javaslatot, amelyet – egyetértése esetén – a miniszterelnök terjeszt a köztársasági elnök elé, a többi tagot pedig a miniszterelnök az MNB elnökének véleményét kikérve jelöli. A monetáris tanács akkor határozatképes, ha tagjai közül legalább öt jelen van. A monetáris tanács határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Az **igazgatóság** a hosszú távú döntések, stratégiai elvek kidolgozásában vesz részt, felel a monetáris tanács döntéseinek végrehajtásáért, az MNB működésének irányításáért. Az igazgatóság az elnökből, az alelnökökből ill. részvényesek által választott külső szakemberek álló, minimum négy, maximum héttagú testület.

A **felügyelő bizottság** a részvényesek képviselőjében ellenőrzi a bank tevékenységét. A felügyelő bizottság tagjai az Országgyűlés által választott elnök, és további három tag; a pénzügyminiszter képviselője, és az általa megbízott szakértők.

A jegybank élén az **elnök** áll, munkáját jelenleg két alelnök segíti (legfeljebb 5 alelnök lehet). A köztársasági elnök nevezi ki az elnököt a miniszterelnök javaslatára, valamint az alelnököket az MNB elnöke javaslatára. Az MNB kapcsolatot tart az Országgyűléssel. Ennek keretében az MNB elnöke **évente beszámol az Országgyűlésnek**, ill. bemutatja az éves monetáris politika irányelveit. Feladatai elvégzése során együttműködik a PSZÁF-fal. A pénzintézetek alapvető tevékenységét illető felügyeleti engedély csak az MNB-vel egyetértésben adható. A jogi önállóság keretei teremtődtek meg azáltal, hogy az Alkotmányban szerepel az MNB, ill. hogy az MNB tevékenységét nem a kormány felügyeli.

Az MNB, valamint döntéshozó szerveinek tagjai feladataik végrehajtása és kötelességeik teljesítése során **függetlenek**, nem kérhetnek, és nem fogadhatnak el utasításokat az Európai Központi Bank (EKB) kivételével a Kormánytól, az Európai Unió intézményeitől és szerveitől, tagállamainak kormányaitól vagy bármilyen más szervtől.

1996-tól a magyar bankrendszer tevékenységét meghatározó módon a döntően magántulajdonú hitelintézetek működése jellemzi. Ennek feltétele volt a bankok tevékenységének átláthatóvá tétele, portfóliójuk nemzetközileg is elfogadható minősítése, és a további veszteségek nyilvánosságra kerülése, rendezése, a bankrendszer működésének helyreállítása.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Vázolja fel az egyszintű bankrendszer sematikus ábráját!

Lépések: *Értelmezze az egyszintű bankrendszer fogalmi meghatározását! Vegye számba a gazdaság ill. a bankrendszer szereplőit! Ábrázolja a közöttük lévő kapcsolatot!*

Figyelem! Az egyszintű bankrendszer nem azt jelenti, hogy csak egy bank van a gazdaságban, vagyis nem azonos a monobank-rendszerrel (pl. Kuba).

A modern gazdaságok bankrendszere mindig kétszintű, az egyszintű bankrendszer a szovjet minta alapján hódított teret a szocialista országokban. Az erősen központosított, nem piacgazdasági viszonyok közt működő, vagy korlátozottan piacos gazdaságokra jellemző. Időrendben először a kereskedelmi bankok jelentek meg, majd a központi bankok és az ezután következő fázisban jöttek létre olyan rendszerek, amelyek központi irányítás alá vonták a kereskedelmi banki funkciókat is. Hazánkban 1948. és 1987. között létezett egyszintű bankrendszer. Ekkor a központi bank nemcsak jegybanki szerepet töltött be, hanem kereskedelmi banki funkciókat is ellátott, közvetlen kapcsolatban állt a gazdálkodó szervezetekkel és a lakossággal, s e mellett kizárólagosan ellátott feladatokat (pl. hitelnyújtás, valuta-és devizagazdálkodás stb.)

2. A kétszintű bankrendszer fogalma alapján vázolja fel annak sematikus ábráját!

Lépések: *Értelmezze a kétszintű bankrendszer fogalmi meghatározását, vegye számba a bankrendszer szereplőit, s ábrázolja a közöttük lévő kapcsolatot!*

A jegybank a bankok bankja, amely vezeti a kereskedelmi bankok számláit, továbbá a monetáris szabályozás eszközeivel befolyásolja azok tevékenységét. (1. szint) Mind a vállalkozások, mind a lakosság a kereskedelmi bankokkal (2. szint) állnak közvetlen kapcsolatban. A bankrendszer második szintjén ma már nem csak a kereskedelmi bankok állnak, hanem a pénzügyintézetek között találhatunk nagybankokat, szakosított pénzügyintézeteket, takarékpénztárakat stb. Ezek feladatköre nagyon változatos, legfontosabbak a pénzforgalmi szolgáltatások, a hitel- és betétügyletek, garanciaügyletek, letéti ügyletek. A sok feladat közül természetesen nem minden bank végzi az összeset, a típusuktól függ leginkább, milyen tevékenységekkel találkozhatunk.

A kereskedelmi bankokra jellemző, hogy nyereségérdekeltek, önállóan gazdálkodnak, a társasági forma jellemző rájuk, vegyes profilúak, területi kötöttség nélküliek, a bankok között verseny van.

3. Mutassa be a magyar bankrendszer súlyát a magyar gazdasági életben!

Lépések: *Keresse ki a GDP (a bruttó nemzeti termék) és a bankok vagyonának fogalmát! Gyűjtse össze az elmúlt évekre vonatkozóan a GDP ill. a bankok vagyonának adatait! Foglalja táblázatba, számítsa ki a bankok mérlegfőösszege és a GDP hányadosaként azok egymáshoz viszonyított arányát és értelmezze azt!*

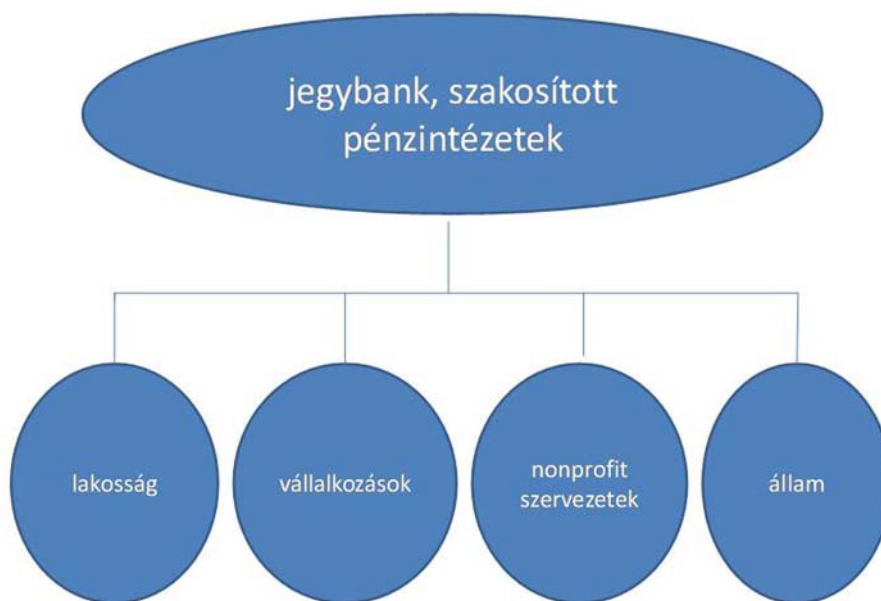
A bankoknál koncentráló vagyon mérőszáma: a bankok .....

A GDP fogalma:.....

A GDP fogalmát számos forrásból megkeresheti, egy a számos lehetőség közül pl. a *Google keresőbe* írja be a "GDP fogalom" szöveget, majd tanulmányozza a *hu.wikipedia.org/wiki/Bruttó_hazai_termék* meghatározást!

MEGOLDÁS

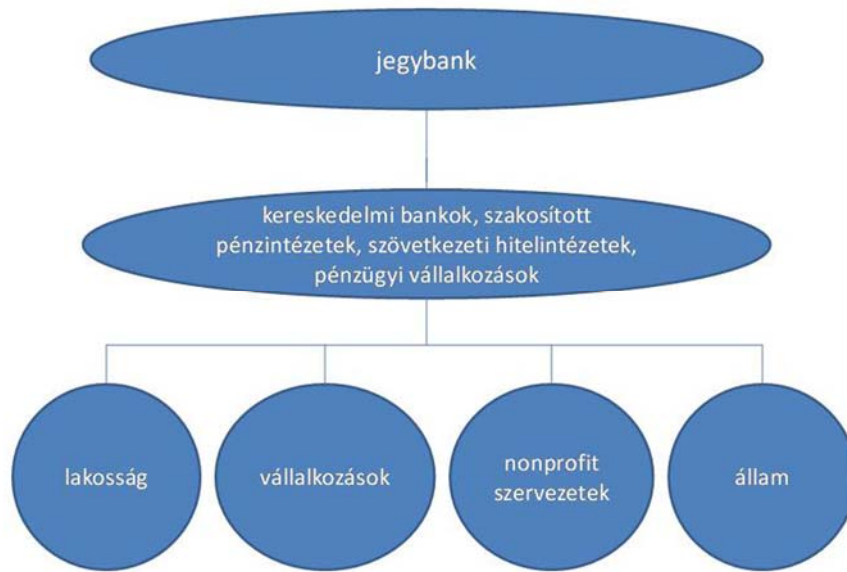
1. feladat:

5. ábra. Az egyszintű bankrendszer

2. feladat:

6. ábra. A kétszintű bankrendszer

3. feladat:

3.1. A bankoknál koncentrálódó vagyon mérőszáma: a bankok **mérlegfőösszege**.

A bankok mérlegfőösszege adatainak összegyűjtéséhez például a Google keresőbe írja be a <http://www.bankszovetseg.hu/> szöveget, ezután a Magyar Bankszövetség honlapjára belépve a *Dokumentumok* közül válassza ki az *Éves jelentések* közül a *2009. évit*.

Az éves beszámoló 3.1. pontjában szereplő 1. sz. táblázat legalsó, *Eszközök összesen* adatsort foglalja az Ön által készítendő táblázat *bankok mérlegfőösszege* oszlopba.

ESZKÖZÖK,	Mrd Ft						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Pénztár és elszámolási számlák	452,2	725,8	696,6	688,7	812,2	606,3	535,0
Forgatási célú értékpapírok	674,3	645,3	628,7	930,3	1 648,6	1 903,8	3 528,6
Befektetési céllal vásárolt értékpapírok	1 480,8	1 454,6	1 560,4	1 554,8	1 741,2	2 769,7	3 045,7
Értékpapírok összesen	2 155,0	2 099,9	2 189,0	2 485,1	3 389,8	4 673,6	6 574,3
Jegybanki és bankközi betétek	1 286,8	1 613,9	2 179,4	2 379,3	1 634,4	1 435,3	1 649,4
ebből: jegybanki betétek	423,9	541,0	1 290,7	1 204,9	446,3	499,7	309,9
bankközi betétek	863,0	1 072,9	888,8	1 174,4	1 188,1	935,6	1 339,5
Hitelek (nettó állomány)	8 124,9	9 482,6	11 370,7	13 462,4	16 439,2	19 874,6	18 198,0
ebből: vállalkozói hitelek	4 030,6	4 613,0	5 236,2	5 716,4	6 566,4	6 946,8	6 339,5
háztartások hitelei	2 000,3	2 597,1	3 370,8	4 242,6	5 450,0	7 130,1	6 719,2
Vagyoni érdekeltségek	253,9	240,4	285,0	487,7	542,2	628,6	640,7
Aktív kamatelhatárolások	170,8	231,0	223,6	214,3	268,2	461,4	400,0
Egyéb aktív elszám. és eszk.	179,6	231,5	255,9	506,3	655,0	915,3	515,9
Saját eszközök	237,3	286,8	359,1	539,6	634,7	582,8	521,9
Eszközök összesen	12 860,7	14 911,9	17 559,4	20 763,5	24 375,7	29 177,9	29 035,1

Forrás: PSZAF

7. ábra. A magyar bankok mérlegfőösszege 2003–2009.²

3.2. A GDP (gross domestic product): egy bizonyos terület – többnyire egy ország – adott idő alatti gazdasági termelésének a mérőszáma. Magyarország GDP-je az egy év során Magyarországon előállított végső felhasználásra szánt javak (termékek és szolgáltatások) összértéke.

A Google keresőbe írja be a *GDP 2009 Magyarország* szöveget, ezután a Német–Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara honlapjára belépve a *Magyar gazdaság – fontos mutatók* közül válassza ki a *Bruttó Hazai termék 2009.* évi kimutatást, ez tartalmazza a 2003–2009. évi GDP alakulását.

² Forrás: A Magyar Bankszövetség 2009. évi beszámolója, www.bankszovetseg.hu 2010.08.03.

Deutsch-Ungarische
Industrie- und Handelskammer
Német-Magyar
Ipari és Kereskedelmi Kamara

www.duihk.hu/wirtschaft

Magyarország - Gazdasági Mutatók

utolsó frissítés: **2010.07.30.**

		2006	2007	2008	2009	2010 előrejelzés	utolsó tény-adat részben előzetes adatok	
Bruttó hazai termék, termelés								
GDP változás (volumen)	%	+4.0%	+1.0%	+0.6%	-6.3%	1.5%	+0.1%	2010/01-03
GDP nominálisan (folyó áron)	mrd. Ft.	23 755	25 408	26 543	26 095	27 811	26 095	2009/01-12
GDP nominálisan (folyó áron)	millió euró	89.89	101.10	105.64	93.00	101.87	93.00	2009/01-12
egy főre jutó GDP	euró/fő	8 925	10 054	10 524	9 280	10 181	9 281	2009/01-12
Ipari termelés	vált., %	+9.9%	+8.1%	0.0%	-17.7%	+11.0%	+7.3%	2010/01-05
Építőipari termelés	vált., %	-0.9%	-14.4%	-5.0%	-4.3%	0.0%	-11.6%	2010/01-05
Külgazdaság								
Kivitel összesen	millió euró	58 935	69 004	73 380	59 497	67 826	27 535	2010/01-05
Behozatal összesen	millió euró	61 314	69 124	73 700	55 518	62 735	25 290	2010/01-05
Egyenleg (magyar többlet: +)	millió euró	-2 379	-120	-319	+3 979	+5 092	+2 245	2010/01-05
kivitel változása	%	+17.7%	+17.1%	+6.3%	-18.9%	+14.0%	+19.1%	2010/01-05
behozatal változása	%	+15.8%	+12.7%	+6.6%	-24.7%	+13.0%	+16.4%	2010/01-05

8. ábra. A magyarországi GDP alakulása 2003–2009. között³

Számolja ki a banki mérlegfőösszeg GDP-hez viszonyított arányát! Foglalja táblázatba az adatokat!

év	bankok mérlegfőösszege	GDP	mérlegfőösszeg/ GDP aránya
2003.	12.860	18.815	68,3 %
2004.	14.911	20.804	71,6 %
2005.	17.559	21.989	79,8 %
2006.	20.763	23.755	87,4 %
2007.	24.375	25.408	95,9 %
2008.	29.177	26.543	109,9 %
2009.	29.035	26.095	111,2 %

³ Forrás: A Német–Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara honlapja, www.ahkungarn.hu 2010.08.04.

A táblázat alapján a bankrendszer súlyának egy lehetséges rövid értékelése: Az adatokból jól kitűnik (lásd 2.sz. ábra), hogy a bankrendszer vagyonának növekedési üteme (több, mint kétszeres) meghaladja a GDP növekedési ütemét (közel 40%), továbbá a gazdaság életében a bankok jelentős súlyt foglalnak el, mely egyre növekvő mértékű. Míg 2004. évben a bankok mérlegfőösszege (14.911 mrd HUF) az az évi GDP (20.804 mrd HUF) háromnegyed részével megegyező méretű volt, mára 11%-kal meghaladja az éves megtermelt javak összességének mértékét. A bankok növekvő gazdasági befolyása miatt a bankrendszer stabilitásának kérdése egyre jobban és jobban előtérbe kerül, mind nagyobb hangsúly helyeződik rá.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK**1. feladat**

Hasonlítsa össze az egyszintű és a kétszintű bankrendszert!

---

2. feladat

Válaszoljon az alábbi igaz-hamis kérdésekre!

2.1. Akár egyszintű, akár kétszintű bankrendszerrel rendelkezik egy ország, jegybank minden országban található.

igaz hamis

2.2. Az egyszintű bankrendszer azt jelenti, hogy csak egy bank működik a gazdaságban, amely az összes banki tevékenység mellett a jegybanki funkciót is ellátja.

igaz hamis

2.3. Az MNB elsődleges feladata, hogy felügyeletet gyakorol a pénzügyi intézmények fölött, vizsgálva azok működésének jogszabályi megfelelőségét és a prudenciális követelmények teljesülését a pénzügyi közvetítés során.

igaz hamis

2.4. A kétszintű bankrendszerben a jegybank a többi bankot maga alá rendeli, azok üzletileg nem önállóak.

igaz hamis

3. feladat

Ismertesse a jegybank (MNB) irányító és ellenőrző szervezeteit!

---

4. feladat

Mit jelent az, hogy a bankok denominációs transzformációt végeznek?

---

5. feladat

Írja be az alábbi meghatározásokhoz tartozó fogalmakat!

.....: A bank a rendelkezésre bocsátott rövid lejáratú likvid betéteket hosszabb lejáratú illikvid hiteleké tudja átalakítani. (A hitelt nem kell lejárat előtt visszafizetni).

.....: A betétesnek a bankkal szemben keletkezik követelése, nem a banki projektekkel szemben. A bank az általa meghirdetett projektek kockázatát más minőségű saját kockázattá alakítja át. A betétesekhez képest többlet információval rendelkezik az egyes projektekről. Az ügyletek nagy száma miatt diverzifikálni tudja a portfólióját. Jobb kockázat/hozam jellemzőkkel rendelkező eszközt ajánl, mintha a hitelportfólió elemeit vásárolnák meg.

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Az **egyszintű bankrendszerben** a központi bank (jegybank) bizonyos feladatokat kizárólagossággal lát el, pl. bankjegykibocsátás, hitelnyújtás, valuta- és devizagazdálkodás, fizetési forgalom lebonyolítása. A jegybank közvetlen kapcsolatot tart fenn a gazdálkodó szervezetekkel, részükre számlát vezet, hitelt folyósít, fizetéseiket lebonyolítja. Emellett szakosított pénzügyintézetek működnek meghatározott ügyfélkör kiszolgálására ill. bizonyos tevékenységi területeken, így lakossági bankügyekre, külkereskedelemre, beruházásra.

Kétszintű bankrendszer: a legfelső szinten a jegybank áll, melynek irányítása alatt állnak az egyéb pénzügyintézetek. A jegybank kizárólag a bankokkal tart kapcsolatot, vállalkozásokkal, (termelőkkel, kereskedőkkel), magánszemélyekkel nem. A központi banknak nincs közvetlen kapcsolata a gazdálkodó szervezetekkel, közvetlenül csak a bankrendszer második szintjén elhelyezkedő kereskedelmi bankokkal és pénzügyintézetekkel áll kapcsolatban. A gazdálkodó egységekkel a kapcsolatot a kereskedelmi bankok és pénzügyintézetek tartják. A bankok bankja a jegybank, ami a monetáris szabályozás eszközeivel befolyásolja a kereskedelmi bankok tevékenységét.

2. feladat

2.1. igaz

2.2. hamis

2.3. hamis

2.4. hamis

3. feladat

Az MNB szervei: Közgyűlés, Monetáris tanács, Igazgatóság, Felügyelőbizottság

4. feladat

A betétesektől az általuk összegyűjtött, jellemzően kis összegű betétekből álló megtakarításokat a hitelfelvevők igényeinek megfelelő, jóval nagyobb összegű hiteleké alakítják, és kiközzítik azoknak, akiknek többlet finanszírozási igényük van.

5. feladat

Lejárat transzformáció: A bank a rendelkezésre bocsátott rövid lejáratú likvid betéteket hosszabb lejáratú illikvid hiteleké tudja transzformálni. (A hitelt nem kell lejárat előtt visszafizetni).

Minőségi transzformáció: A betétesnek a bankkal szemben keletkezik követelése, nem a banki projektekkel szemben. A bank az általa meghirdetett projektek kockázatát más minőségű saját kockázattá alakítja át. A betétesekhez képest többlet információval rendelkezik az egyes projektekről. Az ügyletek nagy száma miatt diverzifikálni tudja a portfólióját. Jobb kockázat/hozam jellemzőkkel rendelkező eszközt ajánl, mintha a hitelportfólió elemeit vásárolnák meg.

A JEGYBANK KITÜNTETETT SZEREPE

A jegybank a bankok bankja. Kiemelt szerepet játszik a pénzügyi rendszer működésében. Az MNB jegybankként a monetáris politika alakítója és végrehajtója. Kiemelt feladata a forint vásárlóerejének belső és külső védelme, az ország fizetőképességének biztosítása. Elősegíti a pénzügyi egyensúly megteremtését a gazdaság pénz- és hitelkínálatának szabályozása révén.

A jegybank fontos feladata a pénzkibocsátás, az emisszió. A jegybank különleges helyzetét a pénzteremtésben az adja, hogy bankjegy kibocsátási monopóliuma van, a jegybank kizárólagos feladata a készpénz kibocsátása, melyet bankjegy-emisszióknak nevezünk.

A jegybank a jegybanksi irányítás eszközeivel a gazdaságpolitika általános céljainak megfelelően szabályozza a pénz- és hitelkínálatot, a pénz mennyiségét és ezen keresztül a kereskedelmi bankok működését.

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

1. Az Európai Központi Bank konzekvensen kiáll a központi bankok függetlensége mellett

A jegybanksi függetlenség nem öncélú; mind a Központi Bankok Európai Rendszerének alapokmányában, mind az Európai Unióról szóló szerződésekben megjelenő követelmények azt az álláspontot tükrözik, hogy jegybank elsődleges célját, az árstabilitást legjobban egy pontosan meghatározott mandátummal rendelkező, **független és egyúttal elszámoltatható intézmény** szolgálja. Kiemelkedően fontos ezért egy olyan intézményi szerkezet fenntartása, amely a monetáris politikát függetleníti a rövid távú politikai, gazdaságpolitikai érdekektől. Ez szolgálja a magyar gazdaság stabilitását, valamint fizetőeszközünk, a forint értékének megőrzését.

Forrás: MNB 2010. évi sajtóközlemények: Budapest, 2010. július 13.

2. Maradt a jegybanksi alapkamat

Nem változtatott a jegybanksi alapkamat 5,25 százalékos mértékén a monetáris tanács. A döntés megfelelt az elemzői várakozásoknak. A legutóbbi, május 31-i kamatdöntő ülésen sem változtatott az alapkamaton a testület: öt tag a kamat tartására, míg ketten negyed százalékpontos csökkentésre szavaztak. Az elemzők azt várják, hogy decemberre 5,0 százalékra süllyed az alapkamat, amely 2009 júniusában még 9,5 százalék volt, idén januárra 6,0 százalékra csökkent, jelenlegi szintjét áprilisban érte el.

Forrás: MTI 2010. jún. 21.

3. Jótékonykodik az MNB: fűtsön régi bankjegyekkel!

Pályázatot hirdet idén is a Magyar Nemzeti Bank (MNB), hogy jótékony célra felajánlja a forgalomban elhasználódott bankjegyek megsemmisítése során keletkező bankjegy-briketteket. A pályázat keretében a bankjegy-brikettek térítésmentes, fűtési célú hasznosítása valósul meg. A pályázatra augusztus 27-ig lehet jelentkezni. **A jegybank évente 50–70 tonna** megrongálódott, elhasználódott **bankjegyet von ki a forgalomból**: megsemmisítésük során tömör, téglalap alakú brikettek készülnek. Ezek a barnaszénéhez hasonló fűtőértékkel rendelkeznek, így vegyes tüzelésű kazánban elégethetők. A pályázat célja, hogy a jótékony, illetve nonprofit társadalmi szervezetek és alapítványok lehetőséget kapjanak fűtési költségeik nagymértékű csökkentésére, hiszen a brikettek kiválthatják a költséges fa vagy szén tüzelőanyagot. A MNB 2008. óta írja ki évente a pályázatot. (Forrás: MTI 2010. július 13. kedd, 12:15)

4. Tudta-e, hogy

A 1947-ben megjelent tízforintos volt a leghosszabb ideig forgalomban lévő magyar bankjegy a XX. században?

Először az 1990-ben kibocsátott ötezer forintoson volt Braille-írással értékjelzés?

Hatvan év alatt összesen 4,1 milliárd darab forintbankjegyet gyártottak? Ha ezeket a bankjegyeket egymás mellé tennénk, Nyíregyházától Szombathelyig érne a bankjegysor?

A metszet mélynyomtatás gépesítését a magyar Pénzjegynyomda főmérnöke, Heinrich Frigyes találta fel?

Az előrejelzések szerint egy húszezer forintos bankjegy negyven évvel tovább forgalomképes, mint az ezerforintos?

Hazánkban az egy lakosra (2005. év végi adatok szerint) 26 db bankjegy és 252 db érme jut?

Egy bankjegy átlag 2 év 8 hónapig van forgalomban, az érmék élettartama elvileg korlátlan?

Az emlékérmék is törvényes fizetőeszközök?

A forint-pénzrendszer történetében két alkalommal volt ezüstpénz forgalomban: a Kossuth-ötforintos és a kilencvenes évek elején kibocsátott kétszáz forintos?

5. Az MNB 2009. évi mérleg szerinti eredménye 65,5 mrd forint nyereség

Magyar Nemzeti Bank működése tavaly összhangban állt a róla szóló törvény előírásaival, és jelentős költségcsökkentést is végrehajtott 2009-ben, sőt, a létszámleépítésben túl is teljesítette a tervet – derül ki az Állami Számvevőszék jelentésének összefoglalójából.

(Forrás: www. Mixonline.hu 2010. 07. 02. 12:37:36)

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A JEGYBANK FELADATA

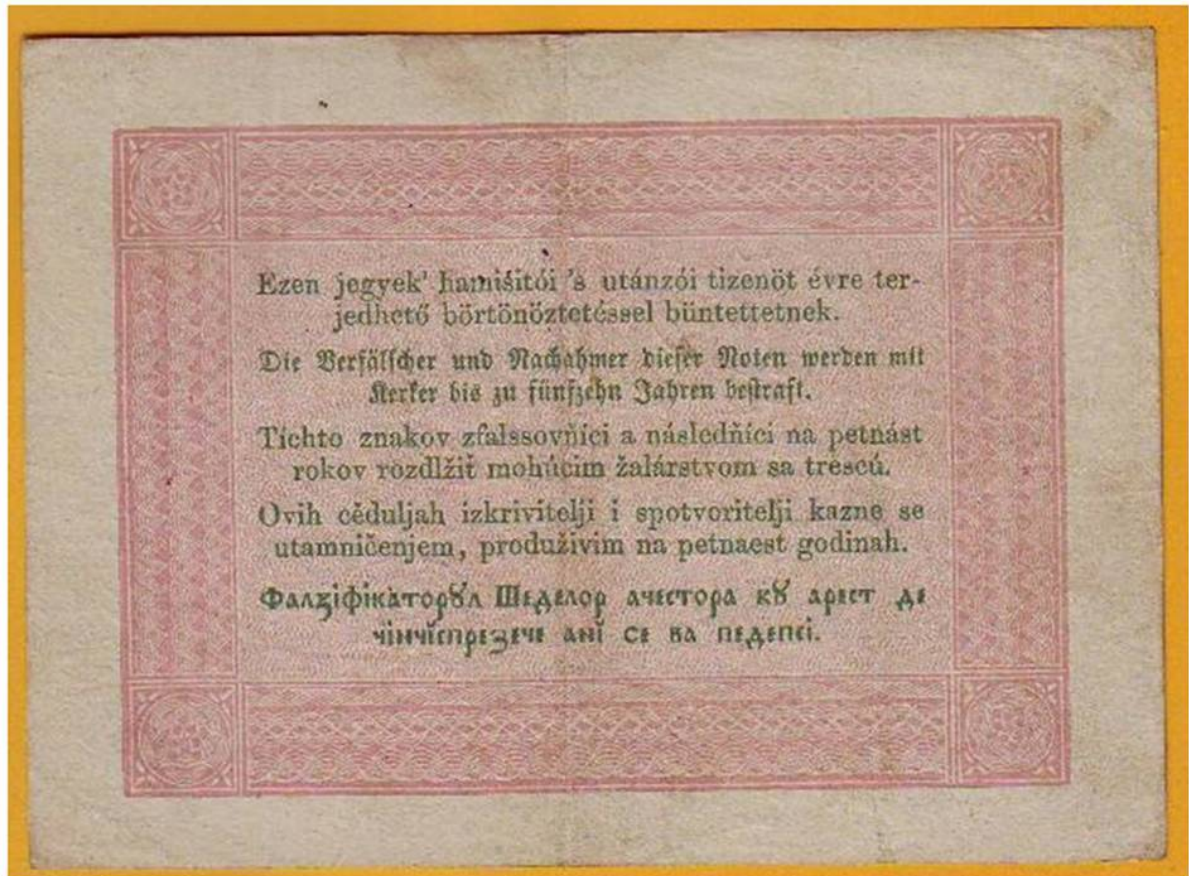
A hatályos törvény az **Magyar Nemzeti Bankot** a Magyar Köztársaság **jegybankjaként**, a nemzetgazdaság központi bankjaként határozza meg. A jegybankként történő meghatározás a **törvényes fizetőeszköz kibocsátására való monopolisztikus jogosítványokra utal**, miszerint az MNB kizárólagos **bankjegy- és érme-kibocsátási joggal rendelkezik**. A központi bankként történő megfogalmazás azt jelzi, hogy ez az intézmény a bankrendszerben kiemelt, centrális helyet foglal el, mert befolyása a bankrendszer többi tagjára, de a gazdaság egészére is összehasonlíthatatlanul nagyobb, mint a többi hitelintézetnek.

1.1. A jegybank gondoskodik arról, hogy a **forgalom által igényelt pénzmennyiség rendelkezésre álljon**, hogy ellássa a bankokat és pénzügyintézeteket a szükséges készpénzzel, és refinanszírozási hitel formájában a bankok számlapénzt juttassanak a gazdaságba. A készpénzforgalom döntő része a gazdálkodó szervezetek és a lakosság között, ill. a lakosság körében mozog, a vállalkozások készpénzforgalma alacsony.

9. ábra. Kossuth öt ezüst forintos bankó

10. ábra. Az öt forintos Kossuth bankó hátoldala

1.2. A jegybank feladatai közül kiemelkedő súlya van a **monetáris politika kialakításának és a monetáris politikai célok megvalósításának**. A monetáris politika lényege a nemzeti fizetőeszköz belső és külső vásárlóerejének védelme, valamint a pénz- és hitelkínálatra, illetőleg pénz- és hitelkeresletre való ráhatás, aminek érdekében a bank befolyásolja az általa kibocsátott pénz (vagyis a definitív pénz) mennyiségét (kínálatát). A monetáris politika célja a monetáris egyensúly megvalósítása. A kereskedelmi bankok működését szabályozó **jegybanki irányítás eszközei:**

- Refinanszírozás, rediszkontálás
- Kötelező jegybanki tartalék
- Árfolyam-politika, kamatpolitika
- Nyílt piaci műveletek (értékpapír-műveletek)
- Egyéb jegybanki feladatok

A jegybanki önállóság lehetővé teszi, hogy a **monetáris politika alapvetően két célra, a nemzeti valuta vásárlóerejének védelmére és a külső fizetési mérleg alakulásának korlátok között tartására összpontosítson.**

1.2.1. A **refinanszírozás** lényege, hogy a jegybank hitelt nyújt a kereskedelmi bankoknak, hogy bővítse azok hitelezési lehetőségeit. A refinanszírozási hitel nagyságával és feltételeinek szabályozásával befolyásolhatók a pénzintézetek hitelműveletei. A redizkontálás értékpapír–fedezet mellett történő hitelnyújtás.

1.2.2. **Kötelező jegybanki tartalék, likviditási tartalék:** a központi bank előírása a bankok számára, hogy a náluk elhelyezett betétek bizonyos hányadát központi banknál kell elhelyezniük, ill. készpénzben tartalékolniuk. Jelenleg Magyarországon a **kötelező tartalékráta mértéke 11%**. A tartalékra vonatkozó előírások betartását az MNB a napi banki jelentések alapján ellenőrzi, az előírások megszegése szankciókat von maga után. A jegybanknál elhelyezett kötelező tartalék után a jegybank kamatot fizet, a kamatláb változtatásával a bankok jövedelmezőségét befolyásolhatja. További tartalék–előírás a napi likviditási tartalék, mely előírja, hogy az összes forint és devizaeszköz után mekkora tartalékot kell képezni készpénzben (jelenleg 10%), pénzforgalmi számlaállományban, jegybankképes belföldi értékpapírban és a jegybank által meghatározott külföldi értékpapírban.

1.2.3. **Árfolyam–politika:** Az MNB jegyzi és teszi közzé a külföldi pénznem forintra ill. a forint külföldi pénznemre szóló árfolyamait. Az árfolyam–megállapítás az ún. valutakosár módszerrel történik. Az árfolyam jelentős befolyást gyakorol az ország külkereskedelmi forgalmára.

1.2.4. **Kamatpolitika:** A jegybank kamatpolitikájával hatást gyakorol a piaci kamatokra, és orientálja a bankokat kamatmódosítással befolyásolva hitelpolitikájukat. A jegybank többféle kamatot alkalmaz: rögzített és mozgó kamatot, alapkamatot, napi pénzpiaci kamatot, kedvezményes kamatot, büntetőkamatot. Előírhatja a piaci kamat felső határát, az alkalmazható kamatrések maximumát stb. A **jegybanki alapkamat** változtatása a jegybank hatásköre, de a kormányt 15 nappal előbb tájékoztatni kell ill. a jegybanki alapkamatot a Magyar Közlönyben közzéteszik.

Jegybanki alapkamatnak nevezzük azt a kamatot, amelyet a jegybank a kereskedelmi bankoknak fizet az MNB–nél önként elhelyezett kéthetes futamidejű betétek után. A kereskedelmi bankok a jegybanki kamat ismeretében határozzák meg betéti és hitelkamataikat. A Magyar Nemzeti Bank (ezen belül is a Monetáris Tanács) a jegybanki kamatról önállóan dönt. Az alapkamat szintjének meghatározásával képes megvalósítani két fő célját: az árstabilitás – azaz a gazdasági növekedést leginkább elősegítő, alacsony inflációs szint – elérését, valamint a pénzügyi stabilitás fenntartását.

1.2.5. **Nyíltpiaci műveletek** keretében a jegybank értékpapírokat, állampapírokat vásárol vagy elad, ezúton szabályozva a forgalomban lévő pénz és hitel mennyiségét. Az állampapírok adás–vétele mellett azok visszavásárlására kötött megállapodások, az ún. repók révén ugyancsak forráshoz jutnak a bankok. A repokamatok változásával befolyásolható a bankok forrásszerzési lehetősége.

1.2.6. Az MNB **egyéb feladatai** közé tartozik, hogy

- vezesse a hitelintézetek pénzforgalmi számláját,
- vezesse az elszámolóházak, az OBA és BEVA számláját,
- kialakítsa az országos fizetési és elszámolási rendszereket,
- kidolgozza a pénzforgalom szabályait,
- ellásson általános devizahatósági feladatokat.

A **jegybanki kamat nagysága** a gazdaság helyzetével és jövőbeli kilátásaival függ össze. Ha a jövőbeli inflációval és a gazdaság várható egyensúlyi helyzetével kapcsolatos bizonytalanság jelentős, például magas a költségvetési hiány, vagy a bérek a gazdaság teljesítményénél gyorsabb ütemben nőnek, akkor a jegybank kénytelen magasabb kamatszintet fenntartani a gazdasági növekedést leginkább támogató inflációs szint elérése érdekében. Egyensúlyban lévő gazdaság, alacsony költségvetési hiány és a gazdaság teljesítményével összhangban lévő bérnövekedés esetén alacsonyabb kamatszint mellett is elérhető az árstabilitás.

Bár a jegybanki kamat alapvetően befolyásolja a piaci kamatokat, az is elmondható, hogy minél hosszabb futamidejű kamatról van szó, annál kevésbé érvényesül az éppen aktuális jegybanki kamat hatása, és annál inkább felerősödik az inflációval, az államháztartással, valamint a jövőben várható gazdasági helyzettel kapcsolatos várakozások szerepe a kamatszint meghatározásában. A hosszú lejáratú kamatokat tehát főként a jegybanktól független tényezők: az aktuális gazdasági helyzet és a jövőre vonatkozó gazdasági kilátások határozzák meg.

Az MNB a rendelkezésére álló monetáris politikai (pénz- és hitelpolitikai) eszközökkel, az elsődleges célok elérésének veszélyeztetése nélkül támogatja a Kormány gazdaságpolitikai programjának a megvalósulását.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

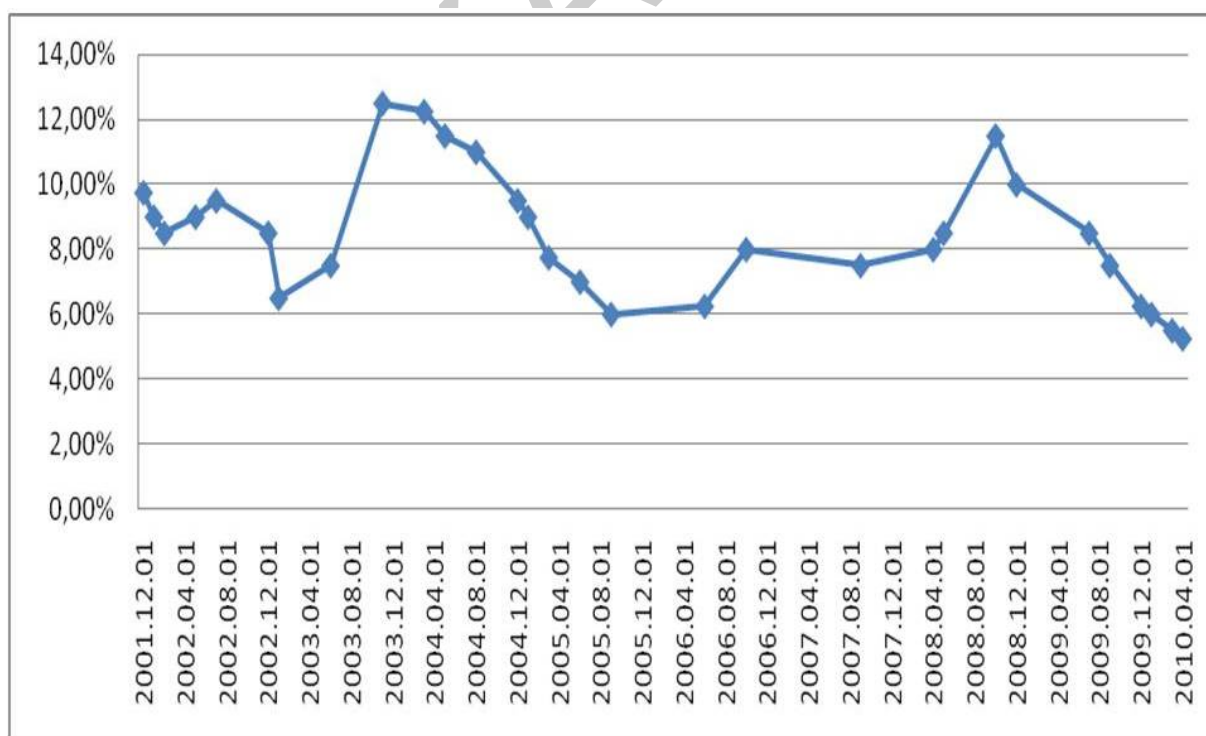
Feladat: A jegybanki alapkamat az a kamatláb, amellyel a Jegybank az infláció alakulását igyekszik befolyásolni. Szokás referencia kamatlábnak is nevezni, ami a hitelkínálatot határozza meg alapvetően. Tanulmányozza a jegybanki alapkamat mértékét különböző időpontokban és figyelje meg annak változását!

Az MNB honlapján a jegybanki alapkamat alakulása címszó alatt 20 évre visszamenőleg talál adatokat.

A jegybanki alapkamat 1990–2010. között legmagasabb – 28 %-os – mértékét 1995. februárban érte, majd 3 év múlva, 1998. április hótól lecsökkent 20 % alá. Újabb több, mint 3 év elteltével, 2001. decemberében tovább csökkent egyszámjegyre, 9,75 %-ra. 2003-tól ismét megemelkedett 12,5%-ra. Ettől kezdve fokozatosan csökkent 2005. szeptember hónapig elérve a 6%-ot, majd ismét megemelkedett 2008. októberére 11,5 %-ra. Azóta fokozatosan csökken, jelenlegi mértéke 2010. áprilisa óta változatlanul 5,25 %.

Táblázatba foglalva az alapkamat változások ideje és mértéke az alábbi:

2010.	április	27-től	5,25%	2009.	augusztus	25-től	8,00%
2010	március	30-tól	5,50%	2009.	július	28-től	8,50%
2010	február	23-tól	5,75%	2009.	január	20-tól	9,50%
2010.	január	26-tól	6,00%	2008.	december	23-tól	10,00%
2009.	december	22-től	6,25%	2008.	december	9-től	10,50%
2009	november	24-től	6,50%	2008.	november	25-től	11,00%
2009.	október	20-től	7,00%	2008.	október	22-től	11,50%
2009.	szeptember	29-től	7,50%				

11. ábra. A jegybanki alapkamat alakulása 2001–2010.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Melyek a jegybanki irányítás eszközei?

---

2. feladat

Milyen feladatai vannak a jegybanknak?

---

3. feladat

Mi jellemzi a jegybank szervezetét?

---

4. feladat

Adja meg a jegybanki alapkamat fogalmát és tartalmát!

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A jegybanki irányítás eszközei:

Refinanszírozás, rediszkontálás

Kötelező jegybanki tartalék előírása

Árfolyam-politika, kamatpolitika

Nyílt piaci műveletek (értékpapír-műveletek)

Egyéb jegybanki feladatok

2. feladat

A jegybank feladatai: a forint vásárlóerejének belső és külső védelme, az ország fizetőképességének biztosítása, a gazdaság pénz- és hitelkínálatának szabályozásán keresztül a pénzügyi egyensúly és stabilitás megteremtése. Kizárólagos feladata a készpénzkibocsátás.

3. feladat

A jegybank élén az elnök áll, munkáját alelnökök segítik. Az MNB szervei: közgyűlés, monetáris tanács, igazgató tanács, felügyelő bizottság.

4. feladat

Jegybanki alapkamatnak nevezzük azt a kamatot, amelyet a jegybank a kereskedelmi bankoknak fizet az MNB-nél önként elhelyezett kéthetes futamidejű betéteik után. A kereskedelmi bankok a jegybanki kamat ismeretében határozzák meg betéti és hitelkamataikat.

A Magyar Nemzeti Bank (ezen belül is a Monetáris Tanács) a jegybanki kamatról önállóan dönt, szintjének meghatározásával képes megvalósítani két fő célját: az árstabilitást – azaz a gazdasági növekedést leginkább elősegítő, alacsony inflációs szint – elérését, valamint a pénzügyi stabilitás fenntartását.

MUNKKAMANYAG

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Holmár Krisztina: Bankügyelek (PTF főiskolai jegyzet 2005.)

Dr. Horváth Zsuzsanna: Pénzügy I. (kiadó: Nemzeti Tankönyvkiadó 2004.)

Dr. Huszti Ernő: Banktan (kiadó: Tas-11 Kft. 2002.)

Dr. Sági Judit: Banktan (kiadó: Saldo 2007.)

Sági Judit – dr. Sóvágó Lajos: Lakossági bankügyelek (kiadó: UNIÓ Lap- és Könyvkiadó 2004.)

Dr. Sági Judit: Bankügyelek gyakorlati ismereti (kiadó: Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt. 2009.)

AJÁNLOTT IRODALOM

Jaksity György: A pénz természete (kiadó: Alinea 2004.)

Internetes honlapok:

www.bankszovetseg.hu

www.felnott.hu

www.oba.hu

www.privatbankar.hu

www.pszaf.hu

www.szabadsuli.hu

www.vizsgazz.hu

A(z) 2012–06 modul 001–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 343 04 0010 54 01	Befektetéskezelési referens
54 343 04 0010 54 02	Lízing referens
54 343 04 0010 54 03	Nemzetközi pénzügyi referens
54 343 04 0010 54 04	Személyes pénzügyi tervezési referens
54 343 04 0010 54 05	Vállalatfinanszírozási és -értékelési referens

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

10 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet

1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:

Nagy László főigazgató